

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 1154

Doknr.
389952

Dato
26-02-2021

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 28. januar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 252 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marie Bjerre (V).

Spørgsmål nr. 252:

Vil ministeren kommentere på, hvilken økonomi der er lagt til grund ved både beregning af kommunernes udgifter til BPA-området forud for 2009 samt de merudgifter, der efter 2009 løbende er blevet kompenseret til BPA-området, herunder med en specifikation af, hvordan det stemmer overens med de enkelte poster i udmålingsbekendtgørelsen?

Svar:

Kommunerne er efter *det udvidede totalbalanceprincip (DUT)* kompenseret for de merudgifter, der fulgte af lovændringerne på området for borgerstyret personlig assistance (BPA) i henholdsvis 2008 og 2009, *jf. SOU alm. del. – svar på spm. 155* (bilag 1). Med lovændringen i 2009 fulgte bekendtgørelse om udmåling af tilskud til BPA med nærmere fastsættelse af regler herom.

De økonomiske beregninger af kommunernes merudgifter tager udgangspunkt i de dengang gældende regler på området samt afdækninger af faktiske opgørelser og udmåling i kommunerne. Det tæller bl.a. Ankestyrelsens undersøgelse af kommunernes administration af hjælperordninger efter servicelovens § 96 fra 2007¹.

Afdækningen af daværende praksis og udmåling blandt kommunerne om bl.a. lønniveau, udmåling af tillæg samt antal hjælpere og timer er således lagt til grund for de økonomiske beregninger af kommunale merudgifter, idet der tages udgangspunkt i forskellen mellem kommunernes udmåling af tilskuddet ved tidligere gældende lovgivning og den nye beregningsramme for udmåling af tilskuddet indført med de pågældende lovændringer fra 2008 og 2009.

Samlet i forbindelse med lovændringerne indgår der i beregningerne af de kommunaløkonomiske konsekvenser en række elementer i form af ændring i udmålingen af tilskud og timer, herunder løn, tillæg såsom nattillæg og pension, udmåling til kurser, udmåling til personalemøder, medarbejderudviklingssamtaler mv. samt løn under sygdom, herunder barnets 1. og 2. sygedag. Desuden indgik udmåling af tilskud ifm. overdragelse af arbejdsgiveransvar, samt krav om udmåling af tilskud ifm. afledte udgifter ved at have hjælpere i hjemmet.

Siden 2009 har der været en række regelændringer. I 2010 blev det med den dengang gældende udmålingsbekendtgørelse nr. 1180 af 14. oktober 2010 bl.a. indført, at

¹ Ankestyrelsen: *Ankestyrelsens undersøgelse af hjælperordninger efter servicelovens § 96*, okt. 2007

kommunalbestyrelsen skal dække omkostninger ved løn under sygdom til handicapshjælpere, der har mindst 8 ugers ansættelse som handicapshjælper og mindst 74 timers arbejde i denne periode. Da kommunerne blev kompenseret i forbindelse med lovændringerne, og bekendtgørelsen alene var præciseringer af de rammer, som lå i forhandlingerne af lovforslagene, medførte bekendtgørelsen ikke yderligere regulering af det kommunale bloktilskud.

Efterfølgende medførte revisionen af servicelovens voksenbestemmelser pr. 1. januar 2018 en række regelændringer, herunder også ændringer i servicelovens §§ 95 og 96. For det første blev det indført, at kommunalbestyrelsens afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter bl.a. §§ 95 og 96 skal meddeles med et varsel på mindst 14 uger fra borgerens modtagelse af afgørelsen, og dernæst at den nærtstående, jf. § 95, stk. 3, medmindre vedkommende har indgået aftale om overførsel af tilskuddet, højst kan varetage pasningsopgaven i 48 timer om ugen. For det tredje blev det indført at, hvis borgeren eller en nærtstående har valgt at overføre tilskuddet til ansættelse af hjælper efter § 95 eller borgerstyret personlig assistance efter § 96 til en godkendt forening eller privat virksomhed, udbetales tilskuddet til foreningen eller virksomheden månedsvis bagud. Den sidste regelændring som følge af revisionen af servicelovens voksenbestemmelser er krav om socialtilsynets godkendelse og driftsorienterede tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter servicelovens §§ 95 og 96. Regelændringerne vedr. §§ 95 og 96 har været DUT-forhandlet som en del af revisionen af servicelovens voksenbestemmelser, hvor kommunerne i forhold til hjælperordningerne særligt er kompenseret for ændring om varsling ved afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp med udgangspunkt i gennemsnitlige udgifter af udvalgte ydelser ved opretholdelse i en længere periode.

Yderligere blev der pr. 1. januar 2020 indført regelændringer i serviceloven om, at hvis der er indgået aftale om, at tilskuddet til ansættelse af hjælper efter § 95 eller borgerstyret personlig assistance efter § 96 skal overføres til en forening eller privat virksomhed, kan kommunalbestyrelsen kun udbetale tilskuddet til foreningen eller den private virksomhed, hvis foreningen eller den private virksomhed er godkendt af socialtilsynet. Derudover indførtes en regel om, at en aftale om overførsel af tilskuddet til en forening eller privat virksomhed ikke er bindende for tilskudsmodtageren eller borgeren, hvis foreningen eller den private virksomhed ikke var godkendt af socialtilsynet på tidspunktet for aftalens indgåelse, og hvis foreningen eller den private virksomhed ikke på dette tidspunkt gjorde tilskudsmodtageren eller borgeren bekendt med dette. Samlet gav disse regelændringer ikke anledning til regulering af det kommunale bloktilskud, da der var tale om en tydeliggørelse af reglerne på området. Endvidere fulgte det af regelændringerne, at socialtilsynene skulle udarbejde og offentliggøre en fælles oversigt over godkendte foreninger og private virksomheder. Da socialtilsynene i forvejen havde praksis for en sådan oversigt, gav det ikke anledning til yderligere regulering af bloktilskuddet.

Afslutningsvis blev der pr. 1. juli 2020 med § 95, stk. 4 indført ret til overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten for unge, der modtager hjælp efter § 95, stk. 3, i serviceloven. Kommunerne er kompenseret for den nye opgave, de skal løfte som følge af lovændringen. Der pågår desuden en opfølgning af lovændringens egentlige virke, som kan have betydning for kommunernes kompensation. I beregningen af de

kommunaløkonomiske konsekvenser indgår dels merudgifter ifm. overvågningsopgaven beregnet efter gældende regler om udmåling af timer og tilskud, herunder udmålingsbekendtgørelsen. Dels afledte merudgifter, herunder ift. øvrige poster i udmålingsbekendtgørelsen såsom personaletimer og evt. administration ifm. overdragelse af arbejdsgiveransvaret. Selve udmålingsbekendtgørelsen blev som følge af lovændringen opdateret med konsekvensændringer i henvisninger og mindre sproglige rettelser uden indholdsmæssig betydning. Dette gav ikke anledning til yderligere kommunaløkonomiske konsekvenser.

Med venlig hilsen
Astrid Krag

Bilag:
Bilag 1. SOU alm del – svar på spm. 155.